

ИНФОРМАЦИЈА

о оствареном расту потрошачких цена у новембру 2014. године

1. У новембру 2014. године потрошачке цене су остале на непромењеном нивоу, односно на нивоу из претходног месеца¹. Наиме, у протеклом периоду ове године цене су биле стабилне, с обзиром да се месечни раст кретао у интервалу од +0,1% до -0,3%, осим у јануару (1,4%), априлу (0,6%) и септембру (0,7%), када је висок јануарски раст остварен по основу повећане ниже стопе ПДВ, односно априлски и септембарски услед виших цена хране.

Инфлација мерена текућим растом (новембар ове у односу на децембар претходне године) износи 2,2%, а међугодишњим (новембар ове у односу на новембар претходне године) 2,4% и најнижа је у последњих седам година, са изузетком претходне године, од када РЗС снима индекс потрошачких цена. Претходне године, при истом упоређењу инфлација је износила 1,6% и 2%, респективно².

Непромењени ниво цена у новембру резултат је стабилних цена већине производа и услуга, односно незнатних промена навише и наниже. Значајније промене су евидентиране једино код цигарета и деривата нафте, чије су цене снижене за 3,6% и 1,4%, с једне и поврћа чије су цене повећане за 10,2%, с друге стране.

Имајући у виду до сада остварени раст потрошачких цена, процена је да би се инфлација у овој години кретала незнатно испод доњег нивоа циљане инфлације (2,5%) за 2014. годину (4%± 1,5 п.п.).

¹ Саопштење РЗС број 343 од 12.12.2014.г.

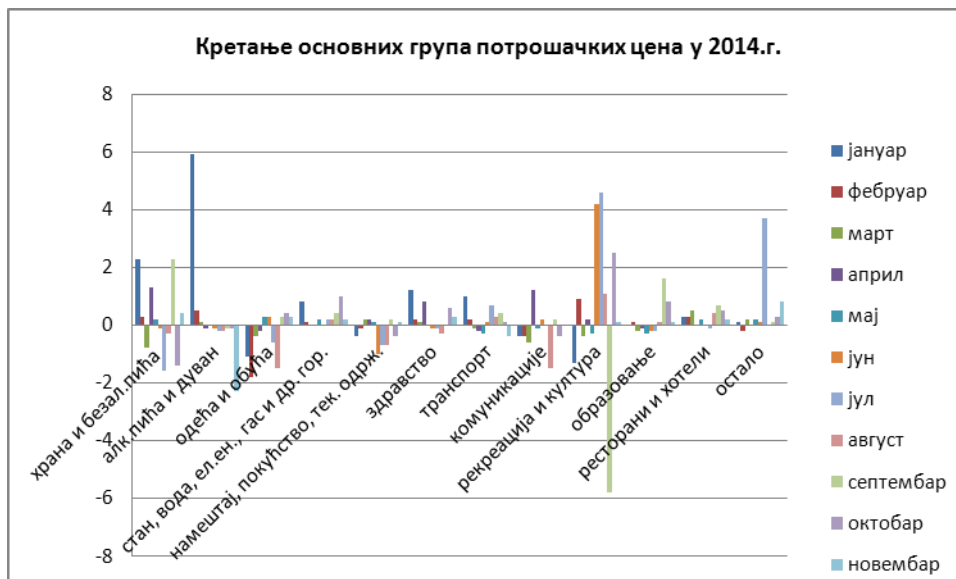
² Прилог број 1 уз Информацију.

2. Посматрано по основним групама, у оквиру *нултог раст потрошачких цена у новембру*, повећане су цене хране и безалкохолних пића (0,4%), затим одеће и обуће (0,3%), здравства (0,3%), стана, воде, електричне енергије, гаса и других горива (0,2%), ресторана и хотела (0,2%), намештаја, покућства и текућег одржавања стана (0,1%), рекреације и културе (0,1%), образовања (0,1%) и остале робе и услуга (0,8%).

Истовремено, снижење цена је евидентирано код алкохолних пића и дувана (2,3%) и транспорта (0,4%) су неутралисала извршена снижења цена.

Непромењени ниво цена је забележен једино код цена комуникација.

Имајући у виду учешће ових група у структури потрошачких цена, као и остварено снижење, односно повећање цена, дејство тих промена се одразило на општи раст

потрошачких цена од 0%, односно инфлација је у новембру по основу снижења цена износила -0,2%, а по основу повећања цена +0,2%.

3. Раст цена у новембру ове године остварен је укупно код 31,2% обухвата производа и услуга, с тим што су више цене, у интервалу од 0,1% до 1% евидентирани код: кафе, чаја и какаоа (0,2%), жестоких алкохолних пића (0,5%), одевних предмета (0,6%), чишћења, поправке и шивења одеће (0,5%), изнајмљивања стана (0,4%), материјала за одржавање и поправку стана (0,2%), чврстих горива (0,7%), тепиха и остале подне простирке (0,2%), текстила за домаћинство (0,6%), кућних апарата (0,5%), стакленог и стоног посуђа (0,1%), услуга у вези са одржавањем стана (0,6%), фармацеутских производа (0,5%), осталих медицинских производа (0,1%), аутомобила (0,4%), резервних делова (0,3%), одржавања и поправке возила (1%), превоза путника авионом (0,4%), телефонске опреме (0,4%), поправке аудиовизуелне опреме (0,1%), услуга у вези са спортом и рекреацијом (0,9%), канцеларијског материјала (0,2%), пакет аранжмана (0,1%), хране и пића (0,3%), накита и сатова (0,9%), осталих личних предмета (0,4%), осигурања транспортних средстава (0,2%) и финансијских услуга (0,8%), што чини 13,2% потрошачких цена. Код осталих 18%, остварен је нешто већи раст цена (од 1,1% до 1,4%) и то код: млека, сира и јаја, осталих одевних предмета, гаса, опреме за пријем, снимање и репродукцију звука и слике, ветеринарских услуга, осталих предмета за личну негу и осталих услуга, док је једино код поврћа, под утицајем сезоне, остварено значајно повећање (10,2%).

4. У новембру ове године мере *контроле*, односно *регулација цена* предузимане су код следећих производа и услуга:

4.1. Почетком новембра ове године Влада је дала сагласност на *Одлуку о допуни Одлуке о утврђивању цена резервисаних поштанских услуга у међународном поштанском саобраћају* („Сл. гласник РС“, бр. 121/14), којом се постојећа одлука („Сл. гласник РС“, бр. 33/14) допуњује новом услугом, односно новим ценовним ставом, који се односи на *поштанску упутницу* за земље: Белорусија, Русија, Француска и Украјина. Продајна цена од 640,00 динара је за уплате до 16.000,00 динара, односно 4% од износа уплате за уплате преко 16.000,00 динара. Цена је израчуната на бази реалних трошкова обављања услуге и зараде Предузећа од 20%. У поређењу са земљама из окружења, цена услуге уплате поштанске упутнице је већа него у Босни и Херцеговини и Хрватској, а нижа него у Словенији. У односу на Western Union упутнице, слање новца путем међународне поштанске упутнице је вишеструко јефтиније, пре свега за износе до 105.000,00 динара, да би се та разлика постепено смањивала тако да је за уплату максималног износа од 200.000,00 динара разлика најмања и износи 5%.

4.2. Влада је средином новембра дала сагласност на: *Одлуку о цени продаје „Службеног гласника РС“, висини претплате на „Службени гласник РС“ и висини накнаде за приступ Правно-информационом систему Републике Србије, у 2015. години*, затим *Одлуку о висини накнаде за објављивање огласа о јавној набавци на Порталу службених гласила Републике Србије и база прописа у 2015. години* и *Одлуку о висини накнаде за објављивање аката који се обавезно објављују у „Службеном гласнику РС“ уз плаћање накнаде и висини накнаде за објављивање аката правних и физичких лица чије објављивање у „Службеном гласнику РС“ није обавезно у 2015. години* („Сл. гласник РС“, бр. 122/14). Продајне цене издања „Сл. гласника РС“ и накнада

у 2015. години остају на непромењеном нивоу, тј. на нивоу из одлука објављених у („Сл. гласник РС“, бр. 94/13 и 115/13).

4.3. Такође, средином новембра Влада је дала сагласност на **Одлуку о цени услуга у Јавном предузећу „Скијалишта Србије“** („Сл. гласник РС“, бр. 122/14), којом су цене *ски карата* у просеку повећане за око 5%, с тим што је извршено усклађивање цена ски центра Стара Планина (које су биле ниже за 25%) са ценама ски центра Торник. Такође, у ценовницима који се односе на *летњи период*, извршено је ценовно прилагођавање у зависности од времена изнајмљивања и врсте карата. Цене полудневне, дневне и дводневне ски карте и осталих летњих садржаја су остале на нивоу из претходне године. У односу на ценовнике који су у примени, задржани су ценовни разреди и структура ценовника (врсте карата), а у циљу стимулације развоја зимског садржаја, ски центар Стара Планина и даље одобрава стални попуст од 20%.

4.4. У оквиру **цена комунално стамбених услуга** за домаћинства у Републици у новембру 2014. године промењена је једино цена изношења смећа, која је порасла за 1,1%. Ово је ефекат повећања цене изношења смећа у Сремској Митровици за 21,1% и у Шапцу за 73,7%. При том, у оба наведена града цене изношења смећа биле су претходно кориговане, тако да је њихово укупно повећање од почетка ове године у Сремској Митровици достигло 23,4%, а у Шапцу читавих 86,5%, што је вишеструко изнад пројектованог општег раста цена за 2014. годину. У преосталих тринаест градова, који су на статистичком праћењу, цене свих комунално стамбених услуга у новембру су мировале.

Цене јавног градског превоза у Републици код цене превоза путника аутобусом у граду задржана је на нивоу из претходног месеца, док је цена претплатне месечне карте снижена за 0,1%, као резултат једине промене у новембру, и то снижења цене месечне карте у Сремској Митровици за 13,0%. При том, укупно снижење цене претплатне месечне карте у наведеном граду у извештајном месецу, у односу на децембар 2013. године, износи 9,1%, јер укључује њено претходно повећање.

4.5. Према подацима статистике просечна **цена природног гаса за домаћинство (градски гасовод)** у 2014. години коригована је у јануару (1,8%), по основу промене ниже стопе ПДВ-а са 8 на 10%, а затим у августу (1,3%), октобру (4,1%) и новембру (1,2%), на основу дате сагласности Агенције за енергетику, што укупно износи 8,7%.

У складу са Решењем о одређивању снабдевача који ће снабдевати јавне снабдеваче природним гасом, а због кретања цена деривта нафте на берзи и курса долара, цена природног гаса по којој ЈП „Србијагас“ од 1. новембра ове године испоручује гас јавним снабдевачима износи 41,07 дин/м³ и за 3,89% је виша од постојеће цене.

Сходно наведеном, Савет Агенције за енергетику Републике Србије је, на седници од 14. октобра 2014. године, за 32 јавна снабдевача, укључујући и крајње купце који су директно прикључени на систем за дистрибуцију природног гаса **ЈП „Србијагас“**, дао **сагласност на одлуке о цени природног гаса за јавно снабдевање** („Службени гласник РС“, бр. 111/14). Према подацима Агенције за енергетику *просечно повећање цена јавног снабдевања природним гасом (без пдв-а) износи* за домаћинства 3,3% (просечно 49,00 дин/м³), а за све купце прикључене на дистрибутивне системе 3,6% (45,00 дин/м³), с тим што ће се ове цене за домаћинства примењивати од 15. новембра, а за остале купце од 1. новембра ове године. До повећања цена је дошло због раста курса долара, којим се плаћа увозни гас. Цене приступа дистрибутивном систему (такозване мрежарине), које су садржане у цени за крајње купце, су на нивоу из 2011. године, осим код мањег броја

дистрибутера код којих су настале битне промене и чије су цене кориговане у октобру ове године (по основу пада или раста количине дистрибутивног гаса).

5. Укупан текући раст потрошачких цена у новембру ове у односу на децембар претходне године **износи 2,2%**, што је за 0,6 процентних поена више него у 2013. години, при истом поређењу. При томе, цене роба су забележиле за преко 1,5 пута спорију динамику раста него услуге (1,9% према 3,2%).

Највеће *дејство* на општи раст потрошачких цена имале су цене хране и безалкохолних пића, које су повећане за 2,6%, што је изнад просечног повећања и на које се односи нешто више од две петине укупног текућег раста.

Највећи *раст* остварен је у групи рекреације и културе (5,6%) и остале робе и услуга (5,2%), чије укупно дејство износи око једну петину опште стопе.

Значајније изнад просека су повећане још и цене у групи алкохолних пића и дувана (3,2%), стана, воде, електричне енергије, гаса и других горива (3,1%), ресторана и хотела (3%), а натпросечно су повећане још и цене у здравству (2,7%).

Испод просека су повећане једино цене из групе транспорта (1,8%) и образовања (1,7%).

Снижење цена је евидентирано код: одеће и обуће (3,9%), намештаја, покућства и текућег одржавања (2,5%) и комуникација (1,9%). Ова снижења су са око 0,4 п.п. утицала на ублажавање опште стопе раста.

6. Фискалном стратегијом за 2014. годину са пројекцијама за 2015. и 2016. годину, пројектована инфлација у овој години износи 5,5%, што претпоставља просечан месечни раст од 0,4%.

С обзиром да је укупан текући раст у новембру у односу на децембар претходне године износио 2,2%, просечна месечна стопа је нижа од пројектоване и износи 0,2%. Под претпоставком да се просечан раст задржи и у децембру, инфлација би у овој години

износила око 2,4%, што је незнатно мање од доње границе пројектоване инфлације од стране НБС.

У новембру ове године *просечан курс динара* је у односу на октобар повећан за 0,5% и износио је око 119,98 динар за 1 евро³, што је за око 5,27 динара више него у децембру претходне године.

Према последње расположивим подацима, у октобру ове године *просечна нето зарада*⁴ износила је 44938 динара и у односу на период јануар-октобар ове у односу на јануар-октобар претходне године номинално је повећана за 1,8%, а реално смањена за 0,3%, док су пензије⁵ реално смањене за 0,4%. При истом поређењу *промет роба у трговини на мало*⁶ је повећан у текућим ценама за 4%, а у сталним за 2,6%. Посматрано по основним групама, промет хране, пића и дувана у сталним ценама је повећан за 2,6%, непрехрамбених производа, осим моторних горива за 3,3%, док је спорији интензитет раста исказан код промета моторних горива (2%).

На бази листе производа и услуга за које нумеричке смернице раста цена утврђује Влада у сарадњи са Народном банком Србије, *регулисане цене*⁷ су у новембру снижене за 0,8% и последица су нижих цена цигарета и месечне претплате за градски саобраћај, иако су цене гаса за домаћинство, изношења смећа и издавања извода из матичних књига повећане, с обзиром да су цене осталих производа и услуга биле стабилне.

Цене воћа, поврћа, меса, рибе и јаја (*непрерађена храна*), су повећане за 1,2%, по основу повећања цена поврћа и конзумних јаја.

Базна инфлација (ЦПИ по искључењу хране, енергије, алкохола и цигарета), је у протеклом периоду, са изузетком јула (0,8%) и октобра (0,5%), имала стабилно кретање (повећање од 0,1 до 0,4% и снижење од 0,1 до 0,4%). У новембру је такође, повећана за 0,1% (по основу нижих цена робе широке потрошње и незнатног раста цена услуга). Дејство раста базне инфлације у новембру износи око 0,1 п.п., односно општа стопа инфлације, углавном је опредељена нижим ценама цигарета и бензина, с једне и вишим ценама непрерађене хране, с друге стране.

7. Међугодишњи раст инфлације у новембру ове у односу на новембар претходне године износио је 2,4%, што је за 0,4 процентних поена више него у претходном месецу исте године. Цене роба су повећане за 2,1%, а услуга за 3,3%. При томе базна инфлација је износила 2,5%.

Посматрано по групама производа и услуга, највећи интензитет раста је евидентиран код рекреације и културе (5,6%) и остале робе и услуга (5,4%), а натпросечно су повећане и цене: алкохолних пића и дувана (3,6%), ресторана и хотела (3,1%), стана, воде, електричне енергије, гаса и других горива (3%), хране и безалкохолних пића (2,9%) и здравства (2,7%).

Испод просека су повећане цене у групи: транспорта (2%) и образовања (1,7%).

Снижење цена је евидентирано код одеће и обуће (2,9%), намештаја, покућства и текућег одржавања стана (2,4%) и комуникација (1,2%).

Процена је да ће се годишња инфлација кретати испод циљане (пројектоване) стопе, тј. да ће бити око доње границе (око 2,5%), односно незнатно испод те границе.

³ Просечан курс динара у текућем месецу за радне дане.

⁴ Саопштење РЗС бр. 318 од 25.11.2014. године

⁵ Министарство финансија – Индикатори текућих економских кретања

⁶ Саопштење РЗС бр. 325 од 28.11.2014. године

⁷ На бази података НБС прерачунато у Министарству.

**КРЕТАЊЕ ПОТРОШАЧКИХ ЦЕНА
ОД ЈАНУАРА 2007. ГОДИНЕ ДО НОВЕМБРА 2014. ГОДИНЕ**

Година/месец	у %		
	Месечни раст ¹	Текући раст ²	Међугодишњи раст ³
<i>2007. година</i>			
јануар	0,4	0,4	5,4
фебруар	-0,3	0,1	4,1
март	0,6	0,7	4,1
април	0,7	1,4	3,2
мај	1,9	3,3	3,1
јун	0,4	3,7	4,0
јул	-0,2	3,4	4,2
август	2,5	6,0	6,5
септембар	1,6	7,6	8,0
октобар	0,5	8,2	8,9
новембар	1,4	9,7	9,3
децембар	1,2	11,0	11,0
<i>2008. година</i>			
јануар	0,9	0,9	11,5
фебруар	0,6	1,4	12,5
март	1,6	3,0	13,6
април	1,5	4,6	14,6
мај	1,8	6,5	14,5
јун	0,7	7,2	14,9
јул	-1,1	6,1	13,9
август	0,4	6,4	11,5
септембар	1,0	7,5	10,9
октобар	1,8	9,4	12,3
новембар	0,2	9,6	10,9
децембар	-0,9	8,6	8,6
<i>2009. година</i>			
јануар	2,1	2,1	10,0
фебруар	1,2	3,4	10,7
март	0,4	3,8	9,4
април	0,9	4,8	8,8
мај	2,1	7,0	9,1
јун	0,0	7,0	8,3
јул	-0,9	6,0	8,5
август	-0,1	5,9	8,0
септембар	0,3	6,2	7,3
октобар	-0,2	6,0	5,2
новембар	0,8	6,9	5,9
децембар	-0,2	6,6	6,6

МИНИСТАРСТВО ТРГОВИНЕ, ТУРИЗМА И ТЕЛЕКОМУНИКАЦИЈА

Година/месец	Месечни раст ¹	Текући раст ²	Међугодишњи раст ³
<i>2010. година</i>			
јануар	0.5	0.5	4.8
фебруар	0.3	0.7	3.9
март	1.2	2.0	4.7
април	0.6	2.5	4.3
мај	1,5	4,1	3,7
јун	0,4	4,5	4,2
јул	0.0	4.5	5.1
август	1.4	5.9	6.6
септембар	1.3	7.3	7.7
октобар	1.0	8.3	8.9
новембар	1.5	9.9	9.6
децембар	0.3	10.3	10.3
<i>2011. година</i>			
јануар	1,4	1,4	11,2
фебруар	1,5	2,9	12,6
март	2,6	5,5	14,1
април	1,1	6,7	14,7
мај	0,4	7,1	13,4
јун	-0,3	6,8	12,7
јул	-0,5	6,2	12,1
август	0.0	6.2	10.5
септембар	0.2	6.3	9.3
октобар	0.4	6.8	8.7
новембар	0.9	7.7	8.1
децембар	-0.7	7.0	7.0
<i>2012. година</i>			
јануар	0,1	0,1	5,6
фебруар	0,8	0,9	4,9
март	1,1	2,0	3,2
април	0,6	2,6	2,7
мај	1,4	4,1	3,9
јун	1,1	5,2	5,5
јул	0,1	5,4	6,1
август	1,6	7,1	7,9
септембар	2,3	9,6	10,3
октобар	2,8	12,7	12,9
новембар	0,0	11,9	12,6
децембар	-0,4	12,2	12,2

Година/месец	Месечни раст ¹	Текући раст ²	Међугодишњи раст ³
<i>2013. година</i>			
јануар	0,6	0,6	12,8
фебруар	0,5	1,1	12,4
март	0,0	1,1	11,2
април	0,8	1,9	11,4
мај	0,0	2,0	9,9
јун	1,0	3,0	9,8
јул	-0,9	2,0	8,6
август	0,4	2,5	7,3
септембар	0,0	2,5	4,9
октобар	0,2	2,6	2,2
новембар	-0,6	1,6	2
децембар	0,2	2,2	2,2
<i>2014. година</i>			
јануар	1,4	1,4	3,1
фебруар	0,1	1,5	2,6
март	-0,3	1,2	2,3
април	0,6	1,8	2,1
мај	0,1	1,8	2,1
јун	0,1	2,0	1,3
јул	-0,1	1,8	2,1
август	-0,2	1,7	1,5
септембар	0,7	2,3	2,1
октобар	-0,2	2,2	1,8
новембар	0,0	2,2	2,4

¹ Месечни раст – промена цена у текућем месецу у односу на претходни месец исте године

² Текући раст – промена цена у текућем месецу у односу на децембар претходне године

³ Међугодишњи раст – промена цена у текућем месецу у односу на исти месец претходне године

**ОСТВАРЕНО КРЕТАЊЕ ПОТРОШАЧКИХ ЦЕНА
ПО ОСНОВНИМ ГРУПАМА**

- у % -

	Месечни раст <u>11.2014.</u> 10. 2014.	Структура месечног раста	Текући раст <u>11.2014.</u> 12. 2013.	Структура текућег раста
ПОТРОШАЧКЕ ЦЕНЕ – укупно	0,0	100,0	2,2	100,0
Храна и безалкохолна пића	0,4	3230,9	2,6	42,2
Алкохолна пића и дуван	-2,3	-4639,7	3,2	11,9
Одећа и обућа	0,3	351,3	-3,9	-8,2
Стан, вода, ел. енергија, гас и друга горива	0,2	742,5	3,1	19,0
Намештај, покућство, текуће одржавање	0,1	133,8	-2,5	-4,5
Здравство	0,3	382,7	2,7	7,6
Транспорт	-0,4	-1226,9	1,8	10,4
Комуникације	0,0	55,4 ¹	-1,9	-4,5
Рекреација и култура	0,1	114,2	5,6	11,8
Образовање	0,1	24,2	1,7	0,9
Ресторани и хотели	0,2	129,5	3,0	3,4
Остала роба и услуге	0,8	802,1	5,2	10,0

На бази података РЗС прерачунато у Министарству.

¹ Структура месечног раста је изведена на бази дејства учешћа у укупном расту индекса потрошачких цена у текућем месецу (11.2014./10.2014).

Београд, 23. децембар 2014. године